

[Valdemar Thomsen.]

Kravet om Rentesækning har Tilslutning fra den alt overvejende Del af Vælgerne. Jeg skal i denne Forbindelse kun minde om Fælleshenvendelsen fra Landboforeninger og Husmandsforeninger i Januar 1933 med Krav om en Rentesækning fra 2½—3 pCt. Jeg skal minde om de Radikales stadige Fremholden af dette Program. Jeg skal minde om Venstres Udtalelse i Maj 1934, om den Dagsorden, der blev stillet her i Tinget, og som ikke var til at misforstaa, og saadan kan man blive ved at nævne Eksempel paa Eksempel paa Tilslutning, simpelt hen fordi man er klar over den uhyggelige Rolle, som Renten spiller. Det er jo saaledes godtgjort, at indtil 40 pCt. af en Vares Pris kan være Renteudgifter. Renten virker ikke alene prisdordyrende, men den hemmer i det hele taget Udviklingen, fremmer Arbejdsløsheden og nedbryder Sundheden ikke mindst gennem den Indfyldelse, som Renten har paa Byggeriet. Tænker vi os f. Eks. en Mand, der paa det nuværende Renteniveau kan bygge, skal vi sige for 10 000 Kr., saa kan han ved en tilbundsgaaende Rentesækning, uden at den aarlige Udgift bliver større, bygge for 15 000—18 000 Kr., altsaa baade større, mere moderne og sundere. Hvad det vil betyde for Arbejdsløsheden, om Byggeriet kunde sættes op med fra 50 til 100 pCt., behøver vel ingen nærmere Forklaring.

At en kraftig Rentesækning forudsætter højere Vekselkurser, kan for mig at se ikke virke afskrækkende, idet de Merudgifter, der bliver Tale om for en almindelig Husholdning med et Budget paa omkring ved 3 000 Kr., kun vil blive ca. 10 pCt.; det, man maaske taber paa den ene Konto, det tjener man i høj Grad paa den anden, og dertil kommer jo, at kun gennem Anvendelse af disse Midler kan man faa den passive Kapitalist til at bære en Del af de Byrder, som nu læsses over paa den aktive Producent. Det er imidlertid saare forstaaeligt, at Højfinansens særlige Vogtere ogsaa her paa Pladsen finder, at Tendensen med Diskontoforhøjelser og Rentestigning er helt rigtig. Vi saa jo, hvordan f. Eks. Dagbladet „Børsen“ mener, at Rentestigningen har ladet vente for længe paa sig, og at den ikke er kraftig nok. „Berlingske Tidende“ er mere behersket, men finder dog, at det gaar i Retning af mere rimelige Forhold, men desværre synes de radikale Husmænd altsaa ikke, at det gaar i den rigtige Retning, de synes ikke at dele det Lyssyn, som her bliver lagt for Dagen fra Dagbladet „Børsen“s og „Berlingske Tidende“s Side.

Ja, ja, vil maaske en og anden af Regeringspartiernes Medlemmer sige, selv om der nu efter Landstingsvalget naturligvis er en politisk Mulighed for at faa Krav gennemført, saa vil det af andre Grunde, som kun Bramsnæs forstaaer sig paa, være ugørligt. Det var jo for øvrigt det Indtryk, man fik, ogsaa af Handelsministerens korte Tale som Svar paa vort Spørgsmaal om, hvad der er Begrundelsen for at gaa ind i den Rentestigningspolitik, som her er Tale om.

For om muligt at vride Halsen om paa Talemaader og letkøbte Forklaringer og Undskyldninger vil jeg for det første henvise til de praktiske Anvisninger, som vore moderne og anerkendte Økonomer baade socialdemokratiske og andre, f. Eks. for at nævne et bestemt Navn Professor Jørgen Pedersen har givet. For ikke nu at gentage mig selv ved denne Lejlighed vil jeg gerne til Støtte for min Paastand om, at Rentesækning er mulig, gøre opmærksom paa en Artikel i Tidsskriftet „Samfundets Krav“. Bladet har været omdelt her i Tinget, jeg ved ikke, om ærede Medlemmer har lagt Mærke til Artiklen. Det er et Blad, der udgives af Foreningen for social Oplysning. I Nr. 3 af dette Blad staar der under Overskriften: „En Teori om Beskæftigelsen“ en Anmeldelse af cand. polit. Thorkil Kristensen af den verdensberømte Nationaløkonom Keynes' sidste Bog, et Værk, der fra sagkyndig Side er betegnet som det betydeligste økonomiske Skrift i vor Tid. Thorkil Kristensen gør opmærksom paa, at det er i denne Forbindelse yderst interessant, at Keynes, som for øvrigt Det frie Folkeparti, mener at finde Forklaringen paa Beskæftigelsesproblemet i Pengesystemet. Man kan ikke, siger Keynes, regne med, at Renten af sig selv vil gaa saa stærkt ned, at Investeringen bliver stimuleret i det Omfang, der er nødvendigt, for at Investeringen sammen med Forbruget kan lægge Beslag paa hele Arbejdskraften.

Thorkil Kristensen gør opmærksom paa, at Aarsagen til, at Renten ikke falder, efter Keynes' Mening — og det er ogsaa, forekommer det mig, yderst interessant — navnlig er et psykologisk Forhold, nemlig dette, at man er vant til en vis Rente, som man anser for normal. I denne Artikel ser man, hvordan Keynes er Tilhænger af, at Seddelbankerne støtter Obligationsmarkedet for at faa den effektive Rente saa lav som muligt, og han antyder, at man kan meddele Offentligheden et bestemt Niveau, som man vil holde Renten paa, saa Folk forstaaer, siger han, at de maa indstille sig paa dette Ni-